

دخترم!

به دخترانِ وطنم

نویسنده : نگاه نو

کانون آرمان شریعتی

☉ دوستان گرامی!

☉ چکیده‌های کوتاه در این کتاب، چکیده‌های افکار یک پدر است. پدری، به نام نگاه نو، به دخترش. اما، نه لزوماً به دختر واقعی خویش، بلکه، به همهی دختران وطن‌اش.

☉ آرزویم آن که، با این چکیده‌ها بتوانم، چکیده‌ی همهی آن آموخته‌ها و تجربیات تلخ و شیرین خویش را، به این نسل، و نسل‌های آینده‌ی میهن‌ام، منتقل کرده باشم، تا ره‌توشه‌ای باشد برای "رهایی" و "آزادی"ی همهی آن عزیزان.

🙏 با سپاس _ نگاه نو

با تو، ای دخترم!

👁️ دخترم! ساده زندگی کن! به سادگی
آن دخترکِ شادانِ در پارک. با نگاهی
دوخته بر برگه‌های کتاب، و در شور و
شوقِ خودآگاه شدن، و رسیدنِ به آن
"اوج"ی، که شایسته‌ی آنی!

👤 نگاهِ نو

رهایی

👁️ دخترم! اگر خواهان رسیدن به یک جایگاه بلند انسانی هستی، همراه، یک کلمه را، با ذره ذره وجودت، فریاد کن: "رهایی". آری! رهایی. این عزیزترین کلمه‌ی بشری!

👤 نگاه نو

چهار زندان

👁️ دخترم! آدمی، از همان لحظه‌ی زاده شدن، در چهار زندان اسیر است: زندان طبیعت، زندان تاریخ، زندان جامعه، و زندان خویشتن. و رسالتِ هر انسانی، "رهايي".

👤 نگاهِ نو

مهاجر

👁 دخترم! برخیز! و آن کتانی سفیدت را
به پا کن! و راهی شو! چه، آدمی یک
مهاجر است. آری! با هجرتی، از "آنچه که
هست" (بشر)، به، "آنچه که باید باشد"
(انسان).

👤 نگاه نو

خانواده

👁 دخترم! خانواده، اولین محیط، و شاید
موثرترین محیط پرورش تو، براساس
فرهنگِ مردسالار، و در راستای منافع
طبقه‌ی حاکم است. به این آموزش‌ها،
جداً شک کن!

👤 نگاهِ نو

جنسِ دوم

👁️ دخترم! بدان که، بیش‌ترِ آموزش‌های دختران در خانواده‌های ایرانی، عاملِ بازتولید و تحکیمِ قوانینِ نظامِ مردسالار، و پرورشِ زنان به عنوانِ "جنسِ دوم"، است.

👤 نگاهِ نو

عقبماندگی

👁️ دخترم! باید فریاد برآوریم که،
عقبماندگیِ زنان، تنها یک "واقعیتِ
تاریخی" است، و نه یک "حقیقتِ
وجودی"، و خود، زاده‌ی تبعیضِ تحمیلی
نظام‌های مردسالار.

👤 نگاهِ نو

مردسالاری

👁️ دخترم! بزرگترین و دیرپاترین دشمن زنان، نظامِ مردسالاری است، که باید برخیزی، و در کنارِ دیگر زنان، با آن بجنگی! و هیچ راهِ دیگری را، حتی تصور هم نکن!

👤 نگاهِ نو

مذهب

👁️ دخترم! من خود یک مذهبی نوگرای هستم. اما، آگاه باش که، کارکرد نهاد مذهب، در طول تاریخ، جز در دوران کوتاه حضور پیامبران، سرکوب و اسارت زنان بوده است!

👤 نگاه نو

فمینیسم

👁️ دخترم! کاش یک فمینیست شوی!
یک مبارز در راهِ رهاییِ زنان. و یک
نیروی فعالِ جنبشِ زنان، در راستای
تحققِ برابریِ سیاسی، اجتماعی، و
اقتصادی با مردان.

👤 نگاهِ نو

فمینیسمِ افراطی

👁️ دخترم! فمینیسم هم، همچون هر مکتبی، دارای طرفدارانی افراطی است. و فردی که، به دلیل این افراط، فمینیسم را نفی می‌کند، خواهان بقای نابرابری است.

👤 نگاهِ نو

جنت

👁 دخترم! زندگی در جنت، زندگی در آرامش و برخورداری و بی‌دردی، شایسته‌ی عزیزی چون تو نیست، با "عُمیانی"، به بلندای روح، از آن "هبوط" کن!

👤 نگاهِ نو

عُصیان

👁️ دخترم! آیا میدانی که، عاملِ تحولِ ما،
از "بشر"، یک حیوانِ تکامل‌یافته‌ی
پیچیده‌ی سرشارِ از نیازهای غریزی، به
"انسان"، آن پرستنده‌ی ارزش‌ها،
چیست؟ "عُصیان"!

👤 نگاهِ نو

انسان

👁️ دخترم! انسان، "عُصیانگر" ی است، با سه خصیصه‌ی ویژه. موجودی "خودآگاه"، "انتخابگر"، و "آفریننده"، و در نتیجه، "آرمان‌خواه". یک مهاجرِ در حالِ "شدنِ" بی‌پایان.

👤 نگاهِ نو

انتخابِ بزرگ

👁 دخترم! از میانِ دو سه‌گانه‌ی
"خوشبختی، آرامش، لذت"، و "عظمت،
عُصیان، رنج"، که پیشِ روی ماست، من
دومی را برگزیدم، تو کدام را
برمی‌گزینی؟

👤 نگاهِ نو

بزرگوار باش!

👁️ دخترم! قدر و ارزش آن خویشتن
انسانی خویش را بدان! و تا آنجا که توان
داری، سعی کن که، "بزرگواری
گولخور" باشی، تا "کوچکواری
گولزن".

👤 نگاه نو

عادل باش!

👁️ دخترم! مبدا نفرت، کینه، و دشمنی با فردی، گروهی، و ملتی، تو را، از عدالت ورزیدن، بازدارد. چرا که، عدالت، برترین راهِ حراستِ از ارزش‌های انسانی است.

👤 نگاهِ نو

عشق!

👁️ دخترم! عشق، یک "رخداد" است،
رخدادی در تاریکی! و دوست داشتن،
یک "کشف"، کشفی در روشنایی! عشق
را تجربه کن! زیباست! اما، در سایه‌سارِ
دوست داشتن، زندگی کن.

👤 نگاهِ نو

ازدواج

👁️ دخترم! این باورِ بس ابلهانه را، که با ازدواج و تشکیلِ خانواده، خوشبخت خواهی شد، همین الان، در کیسه زباله‌ای قرار داده، و ساعتِ ۹ شب، به رفتگران تحویل بده!

👤 نگاهِ نو

آرمان‌خواه

👁️ دخترم! اگر یک انسان آرمان‌خواه هستی، از من بپذیر که: سقف زندگی زناشویی، کوتاه‌تر از آن است که، بتوان، آرمان‌های بلند انسانی را، در آن جای داد!

👤 نگاه نو

آزادی

👁️ دخترم! از روشنفکرِ عزیزی شنیده‌ام
که: انسان با آزادی آغاز می‌شود! و آن که
آزادی را از من می‌گیرد، دیگر، هیچ چیز
ندارد که، عزیزتر از آن، به من ارمغان
دهد.

👤 نگاهِ نو

رهایی _ آزادی

👁 دخترم! "رهایی"، تنها خلاصی بیرونی
از جبری و بندی است (آزادی منفی)،
حال آن که، "آزادی"، خلاصی درونی از
آن جبر و بند است (آزادی مثبت).

👁 نگاهِ نو

حکومتِ مذهبی

👁️ دخترم! حکومتِ مذهبی، مادرِ استبداد و دیکتاتوریِ فردی است. حکومتِ روحانیونی بس ارتجاعی. و حاکمیتِ آنان بر جان و مال و ناموسِ یک ملت. یک نکبتِ واقعی!

👤 نگاهِ نو

محبوبیت

👁️ دخترم! در هر رابطه‌ی انسانی، و به ویژه با دوستانِ خویش، همواره، سه تا "ص" را رعایت کن: "صراحت"، "صداقت"، و "صمیمیت". وه! که چه سه‌گانه‌ی معجزه‌گری.

👁️ نگاهِ نو

انسانیت

🌀 دخترم! برای یک انسانِ فرهیخته شدن، همواره، سه تا "ش" را، در خویش، پیروز، و حفظ کن: "شور" و "شعور" و "شرف". این است آن سه‌گانه‌ی جادویی انسان‌ساز.

👤 نگاهِ نو

خودسازی

👁 دخترم! خودسازی و جامعه‌سازی یک امر هم‌زمان و توأمان است. از خودسازی در کنج خانه، و دور از جامعه، بپرهیز! در حین ساختن جامعه است که ساخته می‌شوی.

👤 نگاه نو

خود_خلق_خدا

👁️ دخترم! هشیار باش که : راه رسیدن
از خود به خدا، از میانِ خلق، می‌گذرد! و
هیچ راهِ میانبری در کار نیست. از
خودسازی در خلوت حذر کن! و با مردم
باش!

👁️ نگاهِ نو

زندان

👁 دخترم! این فریادِ رهایی‌بخشِ
مولانای عزیز را، از اعماقِ تاریخ،
می‌شنوی؟ که:

این جهان، زندان و، ما، زندانیان
بشکن این زندان و، خود را، وارهان!

👁 نگاهِ نو

شدن

👁 دخترم! آن گاه که، از "ماندن" رهایی، و "رفتن" را آغاز کردی، زندگی تو، دیگر، یک "شدن" بی‌پایان است. و در این میانه، تمامی رسالت تو، این که: به کدامین سوی!

👤 نگاه نو

مذهب

👁 دخترم! زیباترین و ژرفترین تعریف
از مذهب، این است که: مذهب، "راه"ی
است، از لجن تا روح خدا. از این
"خویشتنِ غریزیِ خویش"، به سوی آن
"خویشتنِ خداییِ خویش".

👤 نگاهِ نو

دشمن

🌀 دخترم! در زندگیا، حتی برای لحظه‌ای هم، این کلامِ بس انسانیِ منسوبِ به عمرِ مختارِ را، از پیشِ چشمِ ذهنات، دور مکن، که:

"... دشمن که، معلمِ ما نیست!..."

👤 نگاهِ نو

عرفان

👁️ دخترم! عرفان، به معنای "شناخت" است. شناختِ "جایگاهِ خویش" در این هستی. و تعیینِ رابطه‌ی خویش با آن. و درکِ جایگاهِ والای انسان، در میانِ پدیده‌های هستی.

👤 نگاهِ نو

ایران

👁️ دخترم! هر زمان که به ایران
می‌اندیشی، به رنگین‌کمانی از زبان‌ها،
قومیت‌ها، مذہب‌ها، سنت‌ها، و
رسم‌های بسیار، بیانیش. ایران عزیز،
سرزمینی رنگین‌کمانی است!

👤 نگاهِ نو

انسانیت

👁️ دخترم! اگر تا پیش از دریده شدن،
گرگ نشدی، هنر نکردی! اگر روزی، از
سوی گرگان، دریده شدی، و باز انسان
ماندی، قابل تحسینی. و روندگانِ این
راه، بس اندک اند!

👤 نگاهِ نو

عظمت

👁 دخترم! هرگز، "عظمتِ وجودی"ی
خویش را، در ازای "خوشبختی"، فرو
مگذار! چه، خوشبختی، بدونِ عظمتِ
وجودی، مردابی است که، شایسته‌ی
لولیدنِ کرمان است، و نه انسان.

👤 نگاهِ نو

انسان محوری

👁️ دخترم! خانواده در حال احتضار است،
و جامعه‌ی بشری، در حال کوچ از جهانی
"خانواده محور"، به جهانی "انسان محور"
است. خود را، برای چنین جهانی
رهایی بخش، آماده ساز!

👤 نگاه نو

تنهایی

👁️ دخترم! انسان، در گُنه وجودِ خویش،
تنهای تنهاست! و خدا، زاده‌ی تنهاییِ او
در غربتِ هولناکِ زمین! با خدا باش، تا
شاید، در آغوشِ گرمِ خداییِ او، آرام
گیری.

👤 نگاهِ نو

کاشکی!

👁 دخترم! هر شب، این کلامِ حسرت‌بارِ
عارفی، چون بارشِ وحیِ بس جان‌گدازی،
بر رُوحم می‌بارد که : کاشکی آدمی دو
عُمَر داشتی، با یکی تجربه کردی و، با
دیگری زندگی!

👤 نگاهِ نو

آرزو _ آرمان

👁 دخترم! ما سرانجام روزی در خواهیم یافت که: "آرزوهای انسانی"مان، تنها و تنها، در چارچوبِ مبارزه برای تحققِ "آرمان‌های ملی"مان، تحقق خواهد یافت! آری!

👤 نگاهِ نو

گمشده!

👁 دخترم! پیش از رسیدن به خودآگاهی انسانی، قدرتِ عصیان‌گری، و استقلالِ مالی، به دنبالِ "نیمه گمشده" ات نگرد! چرا که، این "نیمه پیدایت" نیز، به بردگی خواهد رفت!

👤 نگاهِ نو

عاشق

👁 دخترم! همچون همه‌ی ابلهانِ جهان،
در پیِ "معشوق" بودنِ مباش! "عاشقی"
را بیاموز! در آغاز، عصیان‌گریِ عاشق
باش، و آنگاه، در طولِ زندگیِ پُر بارت،
عاشقیِ عصیان‌گر.

👁 نگاهِ نو

مسیح

👁️ دخترم! این کلامِ اهوراییِ مسیح، که
به جان دوست می‌دارمش را، راهنمای
خویش ساز، که: از راهی مروید که
روندگانِ آن بسیارند، از راهی بروید که
روندگانِ آن کم‌اند!

👤 نگاهِ نو

عشق

👁️ دخترم! درست در اولین لحظه‌ای که احساس کردی عاشق شدی، این جمله‌ی شگفتِ شاعرهِی آلمانی، مارگوت بیکل را، فریاد بزن که: عشقِ ما، نیازمندِ "رهایی" است، نه "تصاحب"!

👤 نگاهِ نو

عمیان

👁️ دخترم! آگاه باش که، تا زمانی که
"عمیان" نکنی، دولت، پدر، و شوهر،
سازندگان اصلی شخصیتِ تو، و اربابانِ
تواندا! پس، گامِ اولِ رهایی، "عمیان"
است. آری، عمیان!

👤 نگاهِ نو

عشق

👁️ دخترم! انسان، در این خراب‌آباد، در
عمقِ وجودِ خویش، تنهای تنه‌است. و
همواره، در جستجوی همزاد و
"خویشاوند"ی از جنسِ روحِ خویش. و
این است رازِ عشق و دوست داشتن.

👁️ نگاهِ نو

عشق

👁 دخترم! آن روز که عشق کوبه‌ی در
قلب‌ت را کوفت، پُرشور در را بگشای!
مهمانِ بعدی، "فکرِ ازدواج" است، در را
مگشای! و حریمِ عشق را آلوده مکن!
عشقِ ما نیازمندِ "رهایی" است، نه
"تصاحب"!

👁 نگاهِ نو

آخرین ویرایش : بهمن ۱۳۹۷

کانون آرمان شریعتی

خانه